

١١٤

78

64

جدول مسائل ضرورية
نسية العباد

maablib.org

MAAB 1431

maablib.org

جدول مسائل ضروریہ واجبات نماز

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد خاتم النبيين وآله
 الطيبين الطاهرين أما بعد پس چونکہ مسائل بھیہ اور احکام ضروریہ طہارت
 صلوٰۃ کو کہ جنکا دریافت کرنا اور معلوم کرنا جمیع مکلفین پر واجب و لازم ہے
 جناب نظام متغنی عن اللغات قبلہ ولجہ اہل ایمان نادیدہ کہ کردہ گمان مولانا
 مقتدا جناب مولوی سید مصطفیٰ معروف بہ جناب صاحب مجتہد العصر والزمین
 دام افالیہ فی عبارت مختصر مفیدہ انتخاب کرکے بطریق جدول مرتب اور منہذب
 کیا ہے گو یاد دہا کو کوئہ منی بند فرمایا ہے اور حق تالیف اس نیاز کیش کو یہ کیا ہے
 تاکہ اور کوئی نہ چاہے سکی لہذا خادم اہل ایمان امیدوار مغفرت خداوند سبحان اقل
 واکران احقر زائران محمد عسکری کتا بخوان متمم صدر انجمن اشاعہ شری نبوی
 خلف مرزا الفاعلی صاحب مرحوم کتب خوان اس جدول بمثال و فی بدل شائع
 اور شہر ہونی منی بصرف زر و سعی بلیغ اہتمام کیا نا نفع اسکا عام اور فایده کا
 نام ہو اور نیز بہر مقرر اور معاین کیا ہے کہ مدرسہ انجمن ہذا منی اس جدول کی

جدول مسائل ضروریہ نماز
 زینۃ العبد و
 حاکمی

maablib.org

مسائل کی تعلیم اور تفہیم کجادی اطفال اور جہاں فرقہ امامیہ اثنا عشریہ کو تاکہ
 یہ صفر جملہ سادات و مومنین داخل حسنت اور مورد اجر و ثوابات ہوں
 ان الله لا يضيع اجر المحسنين

پانی پاک کرنا ہی منجس کو بعد زوال عین نجاست پس اگر فیلیل ہو تو اول
 دو مرتبہ دھوی اور جو کبریا یہ ہو تو اس میں غوطہ و بناظر کافی ہی
 افتاب پاک کرنا ہی زمین و عمارت و پوریا کو جبکہ عین نجاست باقی
 رہی اور وہ چیزیں مرطوب ہوں اور دھوئیں خشک ہو جائیں
 زمین پاک کرتی ہی کف پا کو اور اسفل بغل کو اور موزہ کو جبکہ اس پر راہ چلنے سے
 عین نجاست زائل ہو بشرطیکہ زمین خود طہار اور خشک ہو
 آتش پاک کرتی ہی اوس چیز کو کہ جس کو راکہ کر دیا

استحالة حطر کے خون پیم سو جای بالطفہ و حیوان طارین جاویا
 انتقال مواضع مخصوصہ میں حطر کے خون آدمی کا چہرہ یا خون کی شکم میں
 جاوی مثلاً
 انقلاب ایضا حطر کے شراب کر کہ سو جاوی

اسلام پاک کرنا ہی کافر کو

زوال عین نجاست باطن دین و بی بی و بواطن جمع اعضای مسلم کو پاک کرنا ہی اور
 اس طرح زوال عین نجاست سے اعضای طائریہ و باطنہ حیوانات ظاہر و دیگر سو پاک
 ان کی پاک ہو جاتی ہیں
 غائب ہونا مومن منجس عالم ریجاست کا تا زمانی کہ وقت کے نافر ایضہ کا
 گذر جائی

اقتضای بطریق مخصوص مانند جلیجانی و دولت شیرہ انگور کی
 تبعیت حطر کے طفل کفایت کے سلمان کامل کو قرار دیا جائی شرعاً و حکومت طہارت
 سو گنا

نجاست
 بول حیوان غیر ناکو اللحم کا اور جلاہ جبکہ وہ سب خون جھنڈہ رکھتے ہوں

غالیط مانند بول مذکور کی

خون اور کھا جو صاحب خون جھنڈہ ہو لیکن کتر دیم بغلی سے نماز میں معاف
 ہی جبکہ وہاں ثلثہ یا نجس العین سے ہوں

منی حیوان مذکور کی

نہم
ہفتم
ششم
پنجم
چہم
ہفتم
ہشتم
نہم
دہم
یازدہم
دوازدہم
اول
دوم

خوک

کافر مطلقا

سکر مایع بالاصالة

شیرہ رنگور جو خشیدہ

میت انسان قبل از غسل

میت ہر حیوان صاحب خون جسدہ کا

کھال اور سب اجزاء میت حیوان مذکور سوائے بال و ہڈی کی کہ وہ پاک

ہے بشرطیکہ نجس العین نہ ہو

واحبات غسل نہ بنتی

نیت

و ہونا سر و گردن کا

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰
۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳
۱۰۴
۱۰۵
۱۰۶
۱۰۷
۱۰۸
۱۰۹
۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹
۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹
۱۳۰
۱۳۱
۱۳۲
۱۳۳
۱۳۴
۱۳۵
۱۳۶
۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹
۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰
۲۰۱
۲۰۲
۲۰۳
۲۰۴
۲۰۵
۲۰۶
۲۰۷
۲۰۸
۲۰۹
۲۱۰
۲۱۱
۲۱۲
۲۱۳
۲۱۴
۲۱۵
۲۱۶
۲۱۷
۲۱۸
۲۱۹
۲۲۰
۲۲۱
۲۲۲
۲۲۳
۲۲۴
۲۲۵
۲۲۶
۲۲۷
۲۲۸
۲۲۹
۲۳۰
۲۳۱
۲۳۲
۲۳۳
۲۳۴
۲۳۵
۲۳۶
۲۳۷
۲۳۸
۲۳۹
۲۴۰
۲۴۱
۲۴۲
۲۴۳
۲۴۴
۲۴۵
۲۴۶
۲۴۷
۲۴۸
۲۴۹
۲۵۰
۲۵۱
۲۵۲
۲۵۳
۲۵۴
۲۵۵
۲۵۶
۲۵۷
۲۵۸
۲۵۹
۲۶۰
۲۶۱
۲۶۲
۲۶۳
۲۶۴
۲۶۵
۲۶۶
۲۶۷
۲۶۸
۲۶۹
۲۷۰
۲۷۱
۲۷۲
۲۷۳
۲۷۴
۲۷۵
۲۷۶
۲۷۷
۲۷۸
۲۷۹
۲۸۰
۲۸۱
۲۸۲
۲۸۳
۲۸۴
۲۸۵
۲۸۶
۲۸۷
۲۸۸
۲۸۹
۲۹۰
۲۹۱
۲۹۲
۲۹۳
۲۹۴
۲۹۵
۲۹۶
۲۹۷
۲۹۸
۲۹۹
۳۰۰
۳۰۱
۳۰۲
۳۰۳
۳۰۴
۳۰۵
۳۰۶
۳۰۷
۳۰۸
۳۰۹
۳۱۰
۳۱۱
۳۱۲
۳۱۳
۳۱۴
۳۱۵
۳۱۶
۳۱۷
۳۱۸
۳۱۹
۳۲۰
۳۲۱
۳۲۲
۳۲۳
۳۲۴
۳۲۵
۳۲۶
۳۲۷
۳۲۸
۳۲۹
۳۳۰
۳۳۱
۳۳۲
۳۳۳
۳۳۴
۳۳۵
۳۳۶
۳۳۷
۳۳۸
۳۳۹
۳۴۰
۳۴۱
۳۴۲
۳۴۳
۳۴۴
۳۴۵
۳۴۶
۳۴۷
۳۴۸
۳۴۹
۳۵۰
۳۵۱
۳۵۲
۳۵۳
۳۵۴
۳۵۵
۳۵۶
۳۵۷
۳۵۸
۳۵۹
۳۶۰
۳۶۱
۳۶۲
۳۶۳
۳۶۴
۳۶۵
۳۶۶
۳۶۷
۳۶۸
۳۶۹
۳۷۰
۳۷۱
۳۷۲
۳۷۳
۳۷۴
۳۷۵
۳۷۶
۳۷۷
۳۷۸
۳۷۹
۳۸۰
۳۸۱
۳۸۲
۳۸۳
۳۸۴
۳۸۵
۳۸۶
۳۸۷
۳۸۸
۳۸۹
۳۹۰
۳۹۱
۳۹۲
۳۹۳
۳۹۴
۳۹۵
۳۹۶
۳۹۷
۳۹۸
۳۹۹
۴۰۰
۴۰۱
۴۰۲
۴۰۳
۴۰۴
۴۰۵
۴۰۶
۴۰۷
۴۰۸
۴۰۹
۴۱۰
۴۱۱
۴۱۲
۴۱۳
۴۱۴
۴۱۵
۴۱۶
۴۱۷
۴۱۸
۴۱۹
۴۲۰
۴۲۱
۴۲۲
۴۲۳
۴۲۴
۴۲۵
۴۲۶
۴۲۷
۴۲۸
۴۲۹
۴۳۰
۴۳۱
۴۳۲
۴۳۳
۴۳۴
۴۳۵
۴۳۶
۴۳۷
۴۳۸
۴۳۹
۴۴۰
۴۴۱
۴۴۲
۴۴۳
۴۴۴
۴۴۵
۴۴۶
۴۴۷
۴۴۸
۴۴۹
۴۵۰
۴۵۱
۴۵۲
۴۵۳
۴۵۴
۴۵۵
۴۵۶
۴۵۷
۴۵۸
۴۵۹
۴۶۰
۴۶۱
۴۶۲
۴۶۳
۴۶۴
۴۶۵
۴۶۶
۴۶۷
۴۶۸
۴۶۹
۴۷۰
۴۷۱
۴۷۲
۴۷۳
۴۷۴
۴۷۵
۴۷۶
۴۷۷
۴۷۸
۴۷۹
۴۸۰
۴۸۱
۴۸۲
۴۸۳
۴۸۴
۴۸۵
۴۸۶
۴۸۷
۴۸۸
۴۸۹
۴۹۰
۴۹۱
۴۹۲
۴۹۳
۴۹۴
۴۹۵
۴۹۶
۴۹۷
۴۹۸
۴۹۹
۵۰۰
۵۰۱
۵۰۲
۵۰۳
۵۰۴
۵۰۵
۵۰۶
۵۰۷
۵۰۸
۵۰۹
۵۱۰
۵۱۱
۵۱۲
۵۱۳
۵۱۴
۵۱۵
۵۱۶
۵۱۷
۵۱۸
۵۱۹
۵۲۰
۵۲۱
۵۲۲
۵۲۳
۵۲۴
۵۲۵
۵۲۶
۵۲۷
۵۲۸
۵۲۹
۵۳۰
۵۳۱
۵۳۲
۵۳۳
۵۳۴
۵۳۵
۵۳۶
۵۳۷
۵۳۸
۵۳۹
۵۴۰
۵۴۱
۵۴۲
۵۴۳
۵۴۴
۵۴۵
۵۴۶
۵۴۷
۵۴۸
۵۴۹
۵۵۰
۵۵۱
۵۵۲
۵۵۳
۵۵۴
۵۵۵
۵۵۶
۵۵۷
۵۵۸
۵۵۹
۵۶۰
۵۶۱
۵۶۲
۵۶۳
۵۶۴
۵۶۵
۵۶۶
۵۶۷
۵۶۸
۵۶۹
۵۷۰
۵۷۱
۵۷۲
۵۷۳
۵۷۴
۵۷۵
۵۷۶
۵۷۷
۵۷۸
۵۷۹
۵۸۰
۵۸۱
۵۸۲
۵۸۳
۵۸۴
۵۸۵
۵۸۶
۵۸۷
۵۸۸
۵۸۹
۵۹۰
۵۹۱
۵۹۲
۵۹۳
۵۹۴
۵۹۵
۵۹۶
۵۹۷
۵۹۸
۵۹۹
۶۰۰
۶۰۱
۶۰۲
۶۰۳
۶۰۴
۶۰۵
۶۰۶
۶۰۷
۶۰۸
۶۰۹
۶۱۰
۶۱۱
۶۱۲
۶۱۳
۶۱۴
۶۱۵
۶۱۶
۶۱۷
۶۱۸
۶۱۹
۶۲۰
۶۲۱
۶۲۲
۶۲۳
۶۲۴
۶۲۵
۶۲۶
۶۲۷
۶۲۸
۶۲۹
۶۳۰
۶۳۱
۶۳۲
۶۳۳
۶۳۴
۶۳۵
۶۳۶
۶۳۷
۶۳۸
۶۳۹
۶۴۰
۶۴۱
۶۴۲
۶۴۳
۶۴۴
۶۴۵
۶۴۶
۶۴۷
۶۴۸
۶۴۹
۶۵۰
۶۵۱
۶۵۲
۶۵۳
۶۵۴
۶۵۵
۶۵۶
۶۵۷
۶۵۸
۶۵۹
۶۶۰
۶۶۱
۶۶۲
۶۶۳
۶۶۴
۶۶۵
۶۶۶
۶۶۷
۶۶۸
۶۶۹
۶۷۰
۶۷۱
۶۷۲
۶۷۳
۶۷۴
۶۷۵
۶۷۶
۶۷۷
۶۷۸
۶۷۹
۶۸۰
۶۸۱
۶۸۲
۶۸۳
۶۸۴
۶۸۵
۶۸۶
۶۸۷
۶۸۸
۶۸۹
۶۹۰
۶۹۱
۶۹۲
۶۹۳
۶۹۴
۶۹۵
۶۹۶
۶۹۷
۶۹۸
۶۹۹
۷۰۰
۷۰۱
۷۰۲
۷۰۳
۷۰۴
۷۰۵
۷۰۶
۷۰۷
۷۰۸
۷۰۹
۷۱۰
۷۱۱
۷۱۲
۷۱۳
۷۱۴
۷۱۵
۷۱۶
۷۱۷
۷۱۸
۷۱۹
۷۲۰
۷۲۱
۷۲۲
۷۲۳
۷۲۴
۷۲۵
۷۲۶
۷۲۷
۷۲۸
۷۲۹
۷۳۰
۷۳۱
۷۳۲
۷۳۳
۷۳۴
۷۳۵
۷۳۶
۷۳۷
۷۳۸
۷۳۹
۷۴۰
۷۴۱
۷۴۲
۷۴۳
۷۴۴
۷۴۵
۷۴۶
۷۴۷
۷۴۸
۷۴۹
۷۵۰
۷۵۱
۷۵۲
۷۵۳
۷۵۴
۷۵۵
۷۵۶
۷۵۷
۷۵۸
۷۵۹
۷۶۰
۷۶۱
۷۶۲
۷۶۳
۷۶۴
۷۶۵
۷۶۶
۷۶۷
۷۶۸
۷۶۹
۷۷۰
۷۷۱
۷۷۲
۷۷۳
۷۷۴
۷۷۵
۷۷۶
۷۷۷
۷۷۸
۷۷۹
۷۸۰
۷۸۱
۷۸۲
۷۸۳
۷۸۴
۷۸۵
۷۸۶
۷۸۷
۷۸۸
۷۸۹
۷۹۰
۷۹۱
۷۹۲
۷۹۳
۷۹۴
۷۹۵
۷۹۶
۷۹۷
۷۹۸
۷۹۹
۸۰۰
۸۰۱
۸۰۲
۸۰۳
۸۰۴
۸۰۵
۸۰۶
۸۰۷
۸۰۸
۸۰۹
۸۱۰
۸۱۱
۸۱۲
۸۱۳
۸۱۴
۸۱۵
۸۱۶
۸۱۷
۸۱۸
۸۱۹
۸۲۰
۸۲۱
۸۲۲
۸۲۳
۸۲۴
۸۲۵
۸۲۶
۸۲۷
۸۲۸
۸۲۹
۸۳۰
۸۳۱
۸۳۲
۸۳۳
۸۳۴
۸۳۵
۸۳۶
۸۳۷
۸۳۸
۸۳۹
۸۴۰
۸۴۱
۸۴۲
۸۴۳
۸۴۴
۸۴۵
۸۴۶
۸۴۷
۸۴۸
۸۴۹
۸۵۰
۸۵۱
۸۵۲
۸۵۳
۸۵۴
۸۵۵
۸۵۶
۸۵۷
۸۵۸
۸۵۹
۸۶۰
۸۶۱
۸۶۲
۸۶۳
۸۶۴
۸۶۵
۸۶۶
۸۶۷
۸۶۸
۸۶۹
۸۷۰
۸۷۱
۸۷۲
۸۷۳
۸۷۴
۸۷۵
۸۷۶
۸۷۷
۸۷۸
۸۷۹
۸۸۰
۸۸۱
۸۸۲
۸۸۳
۸۸۴
۸۸۵
۸۸۶
۸۸۷
۸۸۸
۸۸۹
۸۹۰
۸۹۱
۸۹۲
۸۹۳
۸۹۴
۸۹۵
۸۹۶
۸۹۷
۸۹۸
۸۹۹
۹۰۰
۹۰۱
۹۰۲
۹۰۳
۹۰۴
۹۰۵
۹۰۶
۹۰۷
۹۰۸
۹۰۹
۹۱۰
۹۱۱
۹۱۲
۹۱۳
۹۱۴
۹۱۵
۹۱۶
۹۱۷
۹۱۸
۹۱۹
۹۲۰
۹۲۱
۹۲۲
۹۲۳
۹۲۴
۹۲۵
۹۲۶
۹۲۷
۹۲۸
۹۲۹
۹۳۰
۹۳۱
۹۳۲
۹۳۳
۹۳۴
۹۳۵
۹۳۶
۹۳۷
۹۳۸
۹۳۹
۹۴۰
۹۴۱
۹۴۲
۹۴۳
۹۴۴
۹۴۵
۹۴۶
۹۴۷
۹۴۸
۹۴۹
۹۵۰
۹۵۱
۹۵۲
۹۵۳
۹۵۴
۹۵۵
۹۵۶
۹۵۷
۹۵۸
۹۵۹
۹۶۰
۹۶۱
۹۶۲
۹۶۳
۹۶۴
۹۶۵
۹۶۶
۹۶۷
۹۶۸
۹۶۹
۹۷۰
۹۷۱
۹۷۲
۹۷۳
۹۷۴
۹۷۵
۹۷۶
۹۷۷
۹۷۸
۹۷۹
۹۸۰
۹۸۱
۹۸۲
۹۸۳
۹۸۴
۹۸۵
۹۸۶
۹۸۷
۹۸۸
۹۸۹
۹۹۰
۹۹۱
۹۹۲
۹۹۳
۹۹۴
۹۹۵
۹۹۶
۹۹۷
۹۹۸
۹۹۹
۱۰۰۰

دھونا بائیں جانب کا بطریق مذکور

ترتیب و بطور سے بیان کی گئی

بانی ہونا بزرگشتہ بار و غیرہ جبکہ مانع نہ ہو

ظاہر ہونا اعضا کا قبل از غسل

اب مطلق سے غسل کرنا نہ مثل کلاب و غیرہ سے

بانی غسل کا مباح ہو یعنی عصبی و ناجائز نہ ہو

مکان غسل مباح ہو یعنی مذکور

اب غسل ظاہر ہو

حکم مبنی نیت کی رہی یعنی مخالفت نیت سابق کا ارادہ نہ کریں

واجبات وضو

نیت

دھونا مونہ کا بالائی پیشانی سے تا آخر زرخ

دھونا راست راست کا بالائی کہنے سے تا سر انگشتان

دھونا دست جب کا اوسط ہے

دھونا دست جب کا اوسط ہے

دھونا دست جب کا اوسط ہے

ترتیب بطریق مذکور مع تقدیم قدم راست اور چپ کے مع کرنی مانی

موالات یعنی افعال وضو کا پی در پی یا لانا بطریقہ مخصوص

پانی پھانا یا بجی اکثری وغیرہ کی

قبل وضو کی اعضا پاک سونا

اب مطلق ہے وضو کرنا نہ اب مضاعف ہے

اب اور مکان وضو غصی بنو

واجبات تیمم

نیت

ضرب لگانا خاک پر یعنی مارنا دو نوکف دست کا در حالیکہ اوٹھلینا
دو نوٹا توں کی کیفیت کشادہ سون

بعد ازان مسح پیشانی مقام موٹائی سر سے تاکندہ سینہ اور ذکی ساتھ

دو نوکف دست کی باہم ملا کر

بعد ازان دوسری ضرب بطریق مذکور بقصد قربت لگا کر کف دست

جب سجے لیٹت دست راست گری گئے سے ناکر انگشتان

بعد ازان مسح دست چپ سامنے کف دست راست کی اسی طرح

ترتیب بطریق مذکور

موالات

ظاہر سونا اعضا کا قبل از تیمم

دور کرنا اعضا تیمم پر اوس چیز کا کہ مانع ہو مثل انگشتی باکی

ظاہر سونا خاک کا

مباح سونا خاک کا

مباح سونا مکان

موجب غسل ساتھ ہیں

انزال یعنی خروج منی بطریق معناد

وطی یعنی اذخالی بقدر خشقہ

مسبت انسان بعد سردی کی اور قبل غسل کی

وضو کیا سو خواہ بعض غسل اور حوض استعمال وضو یا غسل ہی نافض حکم
ہی علاوہ امور مرفوعہ کی

وہ لباس کہ جسمین نماز صحیح بنی ہی وہ نوبین

حریر محض برای مردان

لباسی طلبی بہ نسبت مردان ایضا

وہ بارہ کہ جو سار عورتین نہو اور بار یک یعنی حاکی ہی پس وغیر سار
کی حکم بنی ہی

لباس زن کہ جو او سک نام جسم کا از سر تا پا سار نہو یا حاکی نہو

جلد حیوان غیر ماکول

جلد میتہ

بر یا بال بار و نکتہ یا ہندی غیر مالول اللہم کی

منجس بہ نجاست غیر معفو

غصب اور اوسک حکم بنی لباسی شخص غیر جبکہ اجازت اوسک لفر بنہ ہی

معلوم نہو

شرط صحت نماز وہ کیا رہی

مرکز احیاء آثار
maablib.org

سوجانا یا او نکتہ جبکہ کسیک لوازنہ سنای دی

استحاضہ قلیلہ

بیہوشی

مستہ

جنون

دور نیز نوافض وضو کے بنی کل موجبات غسل کہ جنکا بیان کیا گیا
بالا عنقریب اور بہ سب چیزیں نوافض یتیم ہی بنی خواہ بعض
وفا

بجالات غسل کا منجملہ اغسال واجبہ جبکہ حدیث البر صاعدی ہے

اول

وضو کرنا اگر غسل جنابت نہ کیا ہو

دوم

یتیم کرنا جبکہ وضو سے یا غسل معذور ہو

سوم

ستر عورتی مطلقاً اور ستر تمام بدن نسبت زن

چہارم

پیشانی رکنا مسجدہ منی او پر جائز السمجود کی

پنجم

مباح ہونا مکان نماز کا

ششم

مباح ہونا فرش کا

ہفتم

ظاہر ہونا بدن اور موضع سمجود کا

آٹھم

در فل ہونا وقت نماز کا

نہم

استقبال قبلہ

دہم

نیت نماز

ایزدم

نماز نامی واجبہ پہ من

اول

بومیہ منجلیانہ

دوم

نماز جمعہ

سوم

نماز عیدین

چہارم

صلوۃ طواف واجبہ

پنجم

نماز ایات کہ واجب ہوتا ہے شکیام زلزلہ یا کسی مہل با وفیقہ اللہ

ششم

نماز میت

آٹھم

جو نماز کہ واجب کی جایی یا بعد بالبعد بالیقسم

نہم

نماز اجارہ

دہم

جو نماز نامی فائستہ بدر کہ واجب ہونی پس لکیر پر

ایزدم

بیان اوقات نماز نامی بومہ مع وقت فضیلت اونکی کا

اول

وقت فرضہ صبح شکیام ظہور صبح صادق سے تا ابتدا طلوع آفتاب اور وقت فضیلت باقی رہ گیا بیان نہ حرمت شرقیہ بیدار ہو

دوم

وقت اوکھا اور روال اوقات سے جب تک کہ سایہ برابر حاضر کی ہو یعنی اڑنامی کشتہ نہ تقریباً و مختبنا

سوم

وقت ہر ایک کا اونہلن سے از طلوع اوقات نماز روال شمس من

چہارم

وقت اوکھا بعد طواف کی ہی نسبت مقام ابراہیم ملن یا اوکھا پہلو ملن

پنجم

پس جب گھنٹا شروع ہو تو وہ ابتدائی وقت نماز مذکور میں اور جب
انچلا یعنی چٹا گھنٹا کا شروع ہوا تو سکوت نہایت ادا کرے اور بعد ازاں بہ نسبت
قریب جب تک کہ گھنٹہ کچھ بھی باقی رہے اور اگر نماز تیس سو یا پانچ گھنٹہ کہ گھنٹا کھل
زابل ہو جاوے تو بعد ازاں بہ نسبت پرہیزی ہوگی لیکن نماز بعد از وقت سنی
زلزلہ کی بہ نسبت قریب پرہیزی بلا قصد اور افضا
وقت رکھا در صورت احتیاط اور عدم عذر بعد از تکفیر اور قبل

از تدفین می
و ده واجب سوگنی بعد نذر یا عید کی اگر بلا شرط سو والا بعد حاصل سوگنی
مطلب شروط کی اور قسم کا حکم قریب حکم عید می
بعد واقع سوگنی معامله و جاری کی بطریق معتبر شرعی

وہ واجب ہوگی بعد مرنے پر اس کی اوپر سرکلہ کی با تخفیف شرط معتبرہ

اور وقت و فرضہ ظہر بعد زوال شمس ہے جس تک کہ غروب آفتاب میں زمانہ
بقدر ادائی فرضہ عصر یا رعایت مشروط باقی رہی کہ بہ مخصوص فرضہ
عصر کی مع قطع سے کہ بمقدار ادائی فرضہ ظہر مع شرائط تکام زوال سے
مخصوص سائے فرضہ ظہر کی مع اور جو کہ کہ در میان اون دو وقتوں کی مع وہ وقت
مشترک مع وسط ظہر کی اور فضیلت ظہر باقی رہتی مع اڑھائی گشتہ بجی تک
اور فضیلت فرضہ عصر باقی رہتی مع سوائے بجی تک تقریباً و تخمیناً اور وقت
فرضہ مغرب داخل ہوتا مع جبکہ بعد غروب کی حرمت مشرقیہ زائل ہو اور باقی رہتا
مع جب تک کہ انصاف لیل میں بمقدار ادائی عشاء مع الشرط باقی رہی اور
فضیلت اوسکا تا بقادر حرمت مغربیہ رہی مع اور زوال وقت سے بعد ادائی فرضہ
مخصوص اوسکا مع اور بعد ازان فرضہ عشاء کا وقت شروع ہو کر تا نصف لیل
باقی رہیگا اور اگر اس وقت میں یہ مخصوص عشاء کی مع اور فضیلت عشاء باقی

باقی رہنے میں تخمیناً پورے اتنی تک اور احوط یہ ہے کہ نصف لیل سعی کی عادت
کیجاوی کہ جو ظہر سے سوتی ہے سو الیاد یہ بھی سنیکو یا بعض کہ فیصلہ اسکا عشا
کو بہ نیت اور بھی اور بعد اس کے بہ نیت قریت اور بعد اس کے بہ نیت قضا
پر معنی واللہ العلیم

واجبات نمازائمه یمنی

اولی نسبت نماز

تکبیرہ للامرام

فصل

قرات حمد و سوره دیگر با صحت و اولی حروف از مخارج اور سانبه رعایت
چند واخفات کی مقامات مقرر مینماید

نقصه و کسوف

سجود

نسخه

سلام

منجمله واجبات مذکورہ چار رکعتی ہیں کہ جو اونہیں ہے مزدک سے عہد پاسوا نماز باطل ہوگی

تکبیرہ الاصرام

قیام در حالت تکبیرہ الاحرام اور وہ جزو قیام کہ جو متصل رکوع ہی

ہر رکوع منجملہ رکوعہای نماز

سجدہ نین معاً یعنی ایک سجدہ کی بولنی سے نماز باطل نہوگی

منافیات نماز کہ سبب اول کی نماز باطل ہوتی ہی

کے جزو کا کہنا پسنا اشای نماز میں عدا

کوی کلمہ دو حرفی یا ایک حرفی نام الفابہ عدا کہنا غیر وان دیکھایے

تہقہ یعنی پسنا بطور اول و عدا

رونا کہے امر و بنوی کی واسطے عدا

ملا لقیہ نہ نہ مانہ کر نماز پڑھنا عدا

عدا ترک کرنا کہے جزو کا و احیاء نماز سے باز یا وہ کرنا اوکھا

اخر ف ضلیہ اگر تہوڑا ہو و عدا مبطل ہی نہ ہو اگر گزشت بغلیہ ہو
تو مطلقاً مبطل ہی

فعل کثیر یا سکوت طویل کہ جسکا وجہ ہے اہل عرف او کو مصلی نہ کہنی

مبطل ہی مطلقاً عدا لا حوط

سجدہ کرنا شکی نا جائز پر عدا بلا ضرورت شرعہ

نماز پڑھنا لباس یا مکان یا فرش غصبی میں عامداً عداً

بیان شکات نماز یعنی وہ شک کہ متعلق ہو تعداد رکعات نماز سے مع تفصیل

صورت نامی بطلان اور صحت اور کیفیت تدارک کی

شک در میان نماز دو رکعت کی قبل اكمال سجدہ نین

باطل

بعد اكمال سجدہ نین

باطل

اعادہ کری نماز کا

شک نماز مغرب میں قبل سجدہ نین

باطل

بعد اكمال سجدہ نین

باطل

اعادہ نماز کا کری

شک در میان رکعت دوسری اور تیسری کی منجملہ چار رکعت

قبل سجدہ نین کی

باطل

بعد اكمال سجدہ نین

صیغ و تدارک طلب پس تیسری رکعت فرار و وی اور چوبی

رکعت پڑھیں اور نماز کو تمام کری بعد ازان ایک رکعت نماز

صورت پہلی

صورت دوسری

صورت تیسری

لکھہ

احتیاط اسناد برہی بادور رکعت بیشہ کر برہی
 شک در میان تین اور چار کی الباقبل سجدہ تین صحیح اور مثل
 صورت سوم کی ہوگی پس تیسری فرار دیکر تمام اور احتیاط
 مذکور کی بحالادی
 بعد اكمال سجدہ تین صحیح
 جوتی فرار دیکر تمام کمری نماز اور نماز احتیاط مثل صورت سوم کی بحالادی
 شک در میان دوسری اور جوتی قبل اكمال سجدہ تین
 باطل

صورت حجتی

بعد اكمال سجدہ تین صحیح
 جوتی فرار دیکر تمام کمری بعد از ان دو رکعت احتیاط اسنادہ اور
 اور نیز دو رکعت شستہ بحالادی
 شک در میان دو اور تین اور چار کی قبل اكمال سجدہ تین
 باطل

صورت باخوبی

اور بعد اكمال سجدہ تین صحیح
 جوتی فرار دیکر نماز تمام کمری بعد از ان دو رکعت احتیاط کی اسنادہ اور
 دو رکعت شستہ بحالادی

صورت چہت

شک در میان جوتی اور باخوبی کی قبل از رکوع
 صحیح ہوگی جبکہ بیشہ حاوی فوراً اور نماز تمام کمری
 احتیاطی نماز برہی مثل صورت سوم کی
 بعد اكمال سجدہ تین صحیح

صورت ساتویں

جوتی فرار دیکر تمام کمری بعد از ان دو سجدہ ہوگی بحالادی اور ان
 علاوہ حواضالات تین صورت مذکورہ تین پس ایک نماز کو تمام کمری
 اور دو سجدہ کمری اور احتیاط اس نماز کا اعادہ ہی کمری

اور معلوم ہو کہ بعد سلام پیرنی کی لازم ہی کہ فوراً نماز احتیاط بحالادی
 و با بنظر حق کہ نیت نماز احتیاط کرکے نیکوہ للاحرام کنی اور بعد از ان فقط
 سورہ حمد برہی ایک رکعت ہو خوان دو سون اور تشهد اور سلام تمام
 کمری اور نماز احتیاط کو مثل اجزا اصل فرضیہ کی سمجھ کر کمری جزئیات
 نماز واجبہ تین سے عمل تین نہ لاوی نہ قبل از شروع رکعت احتیاط
 اور نہ اوسکی اتنا تین

بیان مقامات سجدہ کی سہو
 اول جب ایک سجدہ فراموش کمری
 دوم جب کل تشهد یا بعضی تشهد سہوا ترک کمری
 سوم بھولی سے ترک کرنا درود کا

اول
دوم
سوم

چہارم سہو سے سلام پیرنیابی تحمل

سجدہ
ہی تحمل

maablib.org

سوا کلام کرنا بدو حرف یا مثل او سکی
جب کوئی چیز سوا غیر رکن سے ترک کری یا زیادہ کری
نہ اس صورت میں ہی سجدہ سوا بحالانہ نیت قربت لفظ
ہی شگ متعلق جوتہی اور یا بخوبی کی جو الکمال سجدہ تین کی واقع
نہو جیسا کہ سابق مذکور ہو چکا ہے

اور کیفیت سجدہ سوا یہ ہے کہ نیت کری کہ سجدہ سوا بحالانہ
سب قلل سوا کی قرینہ الی اللہ بس تکبیر کی اور سجدہ ہی میں جا کر یہ
دعا پڑھی بسم اللہ وباللہ اللہم صل علی محمد وال محمد پھر سر
اوتھا کہ قدری بیکر سجدہ دوم کری بطریق مذکور بعد از ان بیٹہ کر
کہی اشہد ان لا الہ الا اللہ واشہد ان محمد رسول اللہ اللہم
صل علی محمد وال محمد السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ اور سب
شرائط و واجبات سجدہ ہای نماز ان سجدوں میں ہی معتبر
ہیں اور اگر ایک سجدہ نماز مثلاً سوا ترک کیا ہو یا تشدد یا درود
بعد رکعت دوم قرینہ ترک کیا ہو بس بعد تمام کرنی اصل نماز کی اولاً
اوس شے مترک کو بحالادی اور اوسکی بعد سجدہ سوا عمل میں لاوی
واللہ اعلم نفع العبد الخاطی خادم الشریعۃ المصطفویۃ المدعو کبر الخ